

	«М.Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ НАО «СҚУ им. М. Қозыбаева»	СҚУ ПТЕ 86 ПП СҚУ 86	Басылым: үшінші Издание: третья	22 беттің 1 беті Стр. 1 из 22
---	--	-------------------------	------------------------------------	----------------------------------

«М. Қозыбаев атындағы СҚУ» КеАҚ

Ғылыми кеңесімен

20 21 жылғы 29.10 № 5 хаттама

БЕКІТІЛДІ

«М. Қозыбаев атындағы СҚУ» КеАҚ

Ғылыми кеңесінің төрағасының м.а.

 Р. Аипергенова

«М. Қозыбаев атындағы СҚУ Хабаршысы» ғылыми журналы туралы
ЕРЕЖЕ

1. ҚОЛДАНУ АЙМАҒЫ

- 1.1. Осы Ереже «М. Қозыбаев атындағы СҚУ Хабаршысы» журналын шығару үшін ұйымдастырылу және дайындау тәртібін реттейді.
- 1.2. Осы Ереже Ғылыми-әдістемелік және патенттік-лицензиялық бөлімнің қызметкерлері және редакция алқасының мүшелерімен орындалуы міндетті түрде.

2. НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

- 2.1. Осы Ереже келесі құжаттар негізінде әзірленді:
 - 1) ҚР 2007 жылғы 27 шілдедегі «Білім беру туралы» Заңы;
 - 2) ҚР 1999 жылғы 23 шілдедегі № 451-І «Бұқаралық ақпарат құралдары туралы» Заңы;
 - 3) «Журналдар, жинақтар, ақпараттық басылымдар. Жарияланатын материалдарды баспалық ресімдеу», метрология және сертификаттау, стандарттау бойынша Мемлекетаралық Кеңеспен қабылданған МЕМСТ 7.5.-98 бойынша мақалаларды ресімдеу стандарты (хаттама №1:3-98 1998 жылдың 28 мамырынан);
 - 4) «Библиографиялық жазба. Библиографиялық сипаттама. Жалпы талаптар мен құрастыру ережелері» стандарттау бойынша Мемлекетаралық Кеңеспен қабылданған МЕМСТ 7.1.-2003 бойынша мақалаларды ресімдеу стандарты (хаттама №12 2003 жылдың 2 шілдесінен);
 - 5) Ғылыми қызметтің нәтижелерін жариялауға ұсынылатын ғылыми басылымдар тізбесіне енгізуге қойылатын талаптар (ҚР Білім және ғылым Министрінің № 20 2016 жылдың 12 қаңтардағы бұйрығы).

3. БЕЛГІЛЕР МЕН ҚЫСҚАРТУЛАР

DOI	Нысанның сандық идентификаторы (Digital object identifier)
CORE	Ғылыми жарияланымдар этикасы жөніндегі Комитет (Committee on Publication Ethics)
БПБ	Баспа-полиграфия бөлімі
ҒӘЖПЛБ	Ғылыми-әдістемелік және патенттік-лицензиялық бөлім
ҒТК	Ғылыми-техникалық кеңес
Университет	М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті
Хабаршысы	М. Қозыбаев атындағы СҚУ хабаршысы

	«М.Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ НАО «СКУ им. М. Қозыбаева»	СҚУ ПТЕ 86 ПП СКУ 86	Басылым: үшінші Издание: третье	22 беттің 2 беті Стр. 2 из 22
--	--	-------------------------	------------------------------------	----------------------------------

ӘОЖ
ҒТАМА

Әмбебап ондық жіктеу
Ғылыми–техникалық ақпараттың мемлекетаралық айдары

4. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

- 4.1. Хабаршы жылына 4 рет тақырыптық бағыттар бойынша бес серияда шығарылады:
 - жаратылыстану ғылымдары саласы;
 - ауыл шаруашылығы ғылымдары;
 - әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар;
 - техникалық ғылымдар;
 - педагогикалық ғылымдар.
- 4.2. Мақалаларды басып шығару тілдері-қазақ, орыс, ағылшын және т.б.
- 4.3. Жаршыда 5-10 бет көлемінде толық аяқталған ғылыми-зерттеу жұмыстары, 2-3 бет көлемінде ғылыми қоғамдастық үшін маңызды және жаңа әзірлемелер туралы қысқаша хабарламалар жарияланады.
- 4.4. Сыни шолулар шығарылатын серияның бас редакторының немесе жауапты хатшысының тапсырмасынан кейін қабылданады. Сыни шолуларды ұсынатын авторлар алдымен осы серияның бас редакторына немесе жауапты хатшысына жүгінеді.
- 4.5. Хабаршының бір сериясында 20-25 мақала жарияланады.
- 4.6. Редакциялық алқа құрамы бес бағыт бойынша ҒТК отырысында қаралады және инновация, интернационалдандыру және трансформация мәселелері бойынша Басқарма Төрағасы - Ректордың бұйрығымен бекітіледі.
- 4.7. Редакциялық алқа бас редактордан, жауапты хатшыдан және мүшелерден тұрады. Редакциялық алқа құрамына Web of Science немесе Scopus халықаралық деректер базасында журналдың тақырыптық бағыты бойынша кемінде екеу Хирш индексі бар ғалымдар кіреді. Әлеуметтік-гуманитарлық бағыт үшін Web of Science немесе Scopus басылымдары бар ғалымдардың болуы қажет. Редакциялық алқа шетелдік мамандарды да қамтиды.
- 4.8. Техникалық хатшы - ҒӘЖПЛБ әдіскері, ол Хабаршының техникалық дизайнына жауап береді және оның мазмұны үшін жауап бермейді.
- 4.9. Автор сайтқа Хабаршыға арналған мақалаларды орналастырады <http://vestnik.nku.edu.kz/>. Авторларға арналған нұсқаулық және мақаланы ресімдеу үлгісі 1 және 2-қосымшаларда көрсетілген.
- 4.10. Журналдағы мақалалар тегін жарияланады.

5. ҒЫЛЫМИ ЖАРИЯЛАНЫМДАР ЭТИКАСЫ

- 5.1. Журнал редакциясы "М. Қозыбаев атындағы СҚУ хабаршысы" мақалаларын жариялауға қабылдау туралы шешім қабылдауға жауапты. Редакторлардың ұсынған жұмыстарын бағалауы тек зияткерлік мазмұнмен ғана шектелуі тиіс. Редакция өз қалауы бойынша жала жабу, авторлық құқықты бұзу және плагиатқа қатысты құқықтық талаптарды бұзатын кез келген материалды қабылдамауы мүмкін.
- 5.2. **Авторлардың міндеттері**
 - 5.2.1 Авторлар ғылыми нәтижелердің дәйектілігі мен маңыздылығына, сондай-ақ жұмыстардың ғылыми мазмұнының өзектілігіне жауапты болады.
 - 5.2.2 Бұрын жарияланған немесе басқа басылымдарға берілген мақалалардың қолжазбалары қабылданбайды.
 - 5.2.3 Журналда жариялау үшін жұмыс мәтінін ұсына отырып, авторлар төмендегілерге

	«М.Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ НАО «СҚУ им. М. Қозыбаева»	СҚУ ПТЕ 86 ПП СҚУ 86	Басылым: үшінші Издание: третья	22 беттің 3 беті Стр. 3 из 22
---	--	-------------------------	------------------------------------	----------------------------------

- кешілдік береді: жұмыс бұрын жарияланбаған және басқа журналда жариялау үшін қарастырылмайды, сонымен қатар жарияланымды барлық авторлар және жұмыс орындалған жерде жасырын немесе анық жауапты органдар мақұлдайды.
- 5.2.4 Ұсынылған жұмыс толығымен бірегей және басқа авторлардың жұмыстарын пайдаланған жағдайда тиісті библиографиялық сілтемелер жасалды.
- 5.3 Жалған немесе анық емес мәлімдемелер этикалық емес мінез-құлықты білдіреді және қолайсыз.
- 5.4 **Қөп қайталанатын немесе қайталанатын жарияланым.** Автор бір зерттеуді сипаттайтын қолжазбаларды бірнеше журналда немесе алғашқы жарияланымда жарияламауы керек.
- 5.5 **Мақаланың авторлығы.** Автор барлық бірлескен авторлардың құжатқа енгізілгенін растайды. Құжаттың түпкілікті нұсқасын барлық бірлескен авторлар қарап, мақұлдауы керек, содан кейін келісім және оны жариялау үшін ұсыну керек.
- 5.6 **Редакцияның міндеттері.** Бұл нұсқаулар журнал редакторлары үшін қолданыстағы СОРЕ нұсқаулықтарына негізделген.
- 5.7 **Шешімдерді жариялау.** Журнал редакторы журналға енгізілген мақалалардың қайсысы жариялануы керек екендігі туралы шешім қабылдауға жауап береді.
- 5.8 **Әділдік.** Редактор қолжазбаларды авторлардың нәсіліне, жынысына, діни сенімдеріне, этникалық шығу тегіне, азаматтығына немесе саяси философиясына қарамай зияткерлік мазмұнына бағалайды.
- 5.9 **Құпиялылық.** Редактор және кез-келген редакциялық персонал ұсынылған қолжазба туралы кез-келген ақпаратты тиісті автордан, рецензенттерден, ықтимал рецензенттерден, басқа редакциялық кеңесшілер мен баспагерлерден басқа ешкімге ашпайды.

6. М. ҚОЗЫБАЕВ АТЫНДАҒЫ СҚУ ХАБАРШЫСЫН ДАЙЫНДАУ АЛГОРИТМІ

- 6.1 Мақалаларды қабылдау, қарау мерзімі және журналдың нөмірі:
№1 – мақалаларды қабылдау 15 ақпанға дейін, редакция 16 ақпаннан 28 ақпанға дейін қарастырады, журналдың шығуы – 30 наурызға дейін;
№2 – мақалаларды қабылдау 15 мамырға дейін, редакция 16 мамырдан 30 мамырға дейін қарастырады, журналдың 30 маусымға дейін шығуын қарастырады;
№3 – мақалаларды қабылдау 15 тамызға дейін, редакция 16 тамыздан 30 тамызға дейін қарастырады, журналдың шығуы – 30 қыркүйекке дейін;
№4 – мақалаларды қабылдау 15 қарашаға дейін, редакция 16 қарашадан 30 қарашаға дейін қарастырады, журналдың шығуы – 30 желтоқсанға дейін.
- 6.2 Мақалалардың түпнұсқалығын "Антиплагиат" жүйесі хабаршының сайтына жібергеннен кейін бірден тексереді. Журналда жариялауға мақұлдауды кемінде 70% түпнұсқалық пайызы бар мақалалар алады.
- 6.3 Егер түпнұсқалық көрсеткіш 55-69% аралығында болса, онда мақала қайта қарау үшін қайтарылады.
- 6.4 Жұмыстың бірегейлігі төмен болған жағдайда (55% - дан кем) мақаланы редакциялық алқа қарастырмайды.
- 6.5 Жауапты хатшы қолжазбаларды редакциялық алқа мүшелеріне жібереді.
- 6.6 Рецензенттер ретінде редколлегия құрамына кірмейтін, мақаланың ғылыми бағыты мен құзырет саласына сәйкес екі тәуелсіз ғалым тағайындалады.
- 6.7 Мақалалардың рецензияларын техникалық хатшы басып шығарады және жауапты хатшыға қоса берілген нысанға сәйкес рецензенттің қолы қойылған түпнұсқада

- ұсынылады (3-қосымша). Шешім келесідей болуы мүмкін:
- өзгертусіз жариялау;
 - өзгертулермен жариялау;
 - жарияламаңыз.
- 6.8 Редакциялық алқа мүшелері мақалаларды қарап, жариялауға ұсыныс дайындайды (4-қосымша).
- 6.9 Редакциялық алқа мүшелері мақалаларды алғаннан кейін бес жұмыс күнінен кешіктірмей екі рецензия мен жауапты хатшыға жариялауға ұсыныс жібереді. 6.10 Рецензенттердің бағасы сәйкес келмеген жағдайда мақалаларды жариялау туралы шешімді редакциялық алқа қабылдайды.
- 6.11 Журналда (қағаз тасымалдағышта) жариялауға ұсынылатын авторлардың тізімі қоса берілген кестеге сәйкес ғылым, ҒӘЖПЛБ департаментіне жолданады:

Нөмірі	Авторлары	Мақала атауы	Шешім		
			ұсынылған жариялау	Түзетудан кейін	жарияламау

күні редакциялық алқа жауапты хатшысының Т. А. Ә. және қолы

- 6.12 Редакциялық алқа шешімі және рецензенттердің түсініктемелері туралы хат авторға Хатшының сайтында тіркелу кезінде көрсеткен электрондық поштасына жіберіледі.
- 6.13 Пысықтау үшін қайтарылған қолжазбалар электрондық пошта арқылы хабарланғаннан кейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмей редакцияға қайта жіберіледі. Осы мерзімнен кеш жіберілген қолжазбаларды редакциялық алқа қарамайды.
- 6.14 Жауапты хатшы жариялау үшін қабылданған мақалалардың түпкілікті тізімін жасайды және оны техникалық хатшыға жібереді.
- 6.15 НМиПЛО басшысы талаптарға сәйкес мақалалардың ресімделуін бақылайды.
- 6.16 Техникалық хатшы Хабаршының пилоттық нөмірін қалыптастырады және оны электрондық түрде жауапты хатшыға және редакциялық алқа мүшелеріне келісуге жібереді.
- 6.17 Хабаршының пилоттық данасы басып шығарылады және редакциялық алқаларға бекітуге жіберіледі. Редакциялық алқаның жауапты хатшысы және ҒӘЖПЛБ басшысы жариялау туралы ұсынысқа қол қояды. Ұсынысты ғылым департаментінің директоры және инновация, интернационалдандыру және трансформация мәселелері жөніндегі Басқарма мүшесі келіседі.
- 6.18 Хабаршыны шығару туралы түпкілікті шешімді инновация, интернационалдандыру және трансформация мәселелері бойынша Басқарма мүшесі мен бас редактор қабылдайды.
- 6.19 Техникалық хатшы бекітілген хабаршыны 200 дана таралыммен БПБ-ға басып шығаруға жібереді.
- 6.20 Хабаршының электрондық нұсқасы сайтта PDF форматында орналастырылады.
- 6.21 "Бұқаралық ақпарат құралдары туралы" ҚР Заңына сәйкес БАҚ меншік иесі мерзімді басылымдардың міндетті тегін даналарын келесі инстанцияларға жолдайды:
- ҚР Ұлттық кітапханасы;
 - ҚР Ұлттық мемлекеттік Кітап палатасы;
 - "СҚО Ішкі саясат басқармасы" МБ.
- 6.22 Хабаршының электрондық нұсқасы авторларға электрондық поштаға жіберіледі.

	«М.Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ НАО «СКУ им. М. Козыбаева»	СҚУ ПТЕ 86 ПП СКУ 86	Басылым: үшінші Издание: третье	22 беттің 5 беті Стр. 5 из 22
---	--	-------------------------	------------------------------------	----------------------------------

7. ТОЛЫҚТЫРУЛАР МЕН ӨЗГЕРТУЛЕР ЕНГІЗУ ТӘРТІБІ

- 7.2 Осы Ережеге өзгерістер мен толықтыруларды бекіту тәртібі ПРО СҚУ 401-20 ішкі нормативтік құжаттама анықталды.
- 7.3 Ережеге өзгерістер мен толықтырулар бойынша ұсыныстар енгізуді: Директорлар Кеңесі, Ғылыми кеңес, Басқарма, Басқарма төрағасы – Ректор, құрылымдық бөлімшелер жүзеге асырады.
- 7.4 Ережеге өзгерістер енгізу Басқарма Төрағасы – Университет ректорының бұйрығы негізінде жүзеге асырылады.

ПОЛОЖЕНИЕ

о научном журнале «Вестник СКУ имени М. Козыбаева»

1. ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

- 1.1. Настоящее Положение регламентирует порядок организации и подготовки к изданию журнала «Вестник СКУ имени М. Козыбаева».
- 1.2. Настоящее положение обязательно к исполнению членами редакционной коллегии и сотрудниками Научно-методического и патентно-лицензионного отдела.

2. НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

- 2.1. Настоящее Положение разработано на основании требований следующих документов:
- 1) Закона Республики Казахстан от 27 июля 2007 года «Об образовании»;
 - 2) Закона Республики Казахстан от 23 июля 1999 года № 451-І «О средствах массовой информации»;
 - 3) Межгосударственного стандарта по оформлению статей по ГОСТ 7.5.-98 «Журналы, сборники, информационные издания. Издательское оформление публикуемых материалов», принятых Межгосударственным Советом по стандартизации, метрологии и сертификации (протокол № 1:3–98 от 28 мая 1998 года);
 - 4) Межгосударственного стандарта пристрайных библиографических списков по ГОСТ 7.1.-2003 «Библиографическая запись. Библиографическое описание. Общие требования и правила составления», принятых Межгосударственным Советом по стандартизации, метрологии и сертификации (протокол № 12 от 2 июля 2003 года);
 - 5) Требований к научным изданиям для включения в перечень изданий, рекомендуемых Комитетом по контролю в сфере образования и науки МОН РК для публикации основных результатов научной деятельности (Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 12 января 2016 года №20).

3. ОБОЗНАЧЕНИЯ И СОКРАЩЕНИЯ

ИПО	Издательско-полиграфический отдел
НМиПЛЮ	Научно-методический и патентно-лицензионный отдел
НТС	Научно-технический совет
Университет	Северо-Казахстанский университет им. М. Козыбаева
Вестник	Вестник СКУ имени М. Козыбаева

COPE	Комитет по этике научных публикаций (Committee on Publication Ethics)
DOI	Цифровой идентификатор объекта (Digital object identifier)
УДК	Универсальная десятичная классификация
МРНТИ	Межгосударственный рубрикатор научно-технической информации

4. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

- 4.1. Вестник издается 4 раза в год в пяти сериях по тематическим направлениям:
 - естественные науки;
 - сельскохозяйственные науки;
 - социально-гуманитарные науки;
 - технические науки;
 - педагогические науки.
- 4.2. Языки издания статей – казахский, русский, английский и другие.
- 4.3. В Вестнике публикуются полностью завершённые научно-исследовательские работы в объёме 5-10 страниц, краткие сообщения о новых и важных для научного сообщества разработках - в объёме 2-3 страницы.
- 4.4. Критические обзоры принимаются после поручения главного редактора или ответственного секретаря выпускаемой серии. Авторы, предлагающие критические обзоры, сначала обращаются к главному редактору или ответственному секретарю данной серии.
- 4.5. В одной серии Вестника публикуются 20-25 статей.
- 4.6. Состав редколлегии пяти направлениям рассматривается на заседании НТС и утверждается приказом члена Правления по вопросам инноваций, интернационализации и трансформации.
- 4.7. Редакционная коллегия состоит из главного редактора, ответственного секретаря и членов. В состав редакционной коллегии входят ученые с индексом Хирша не менее двух по тематическому направлению журнала в международной базе данных Web of Science или Scopus. Для социально-гуманитарного направления необходимо наличие ученых, имеющих публикации Web of Science или Scopus. Редакционная коллегия включает также иностранных специалистов.
- 4.8. Техническим секретарем является методист НМиПЛО, он отвечает за техническое оформление Вестника и не несет ответственности за его содержание.
- 4.9. Статьи для Вестника автор размещает на сайте <http://vestnik.nku.edu.kz/>. Инструкция для авторов и образец оформления статьи указаны в Приложениях 1 и 2.
- 4.10. Статьи в журнале публикуются бесплатно.

5. ЭТИКА НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ

- 5.1. Редакция журнала «Вестник СҚУ им. М. Қозыбаева» несет ответственность за принятие решения о выборе статей к публикации. Оценка редакторами представленных работ должна ограничиваться только интеллектуальным содержанием. Редакция может по своему усмотрению отклонить любой материал, который нарушает правовые требования в отношении клеветы, нарушения авторских прав и плагиата.
- 5.2. **Обязанности авторов**
 - 5.2.1 Авторы несут ответственность за достоверность и значимость научных результатов, а также за актуальность научного содержания работ.

	«М.Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ НАО «СКУ им. М. Қозыбаева»	СҚУ ПТЕ 86 ПП СКУ 86	Басылым: үшінші Издание: третье	22 беттің 7 беті Стр. 7 из 22
--	--	-------------------------	------------------------------------	----------------------------------

- 5.2.2 Рукописи статей, опубликованные ранее или переданные в другие издания, не принимаются.
- 5.2.3 Представляя текст работы для публикации в журнале, авторы гарантируют, что: работа ранее не была опубликована, и не рассматривается для публикации в другом журнале, а также публикация одобрена всеми авторами и негласно или явно ответственными органами, где выполнялась работа.
- 5.2.4 Представленная работа полностью оригинальная и, в случае использования работ других авторов, сделаны соответствующие библиографические ссылки.
- 5.3 Поддельные или заведомо неточные заявления представляют собой неэтичное поведение и являются неприемлемыми.
- 5.4 **Многократная или дублирующая публикация.** Автор не должен публиковать рукописи, описывающие по существу одно и то же исследование, в более чем одном журнале или первичной публикации.
- 5.5 **Авторство статьи.** Автор подтверждает, что все соавторы включены в документ. Окончательный вариант документа должен быть просмотрен и одобрен всеми соавторами с последующим соглашением и его представлением для публикации.
- 5.6 **Обязанности редакции.** Данные руководящие принципы основаны на существующих руководствах СОРЕ по передовой практике для редакторов журналов.
- 5.7 **Публикация решений.** Редактор журнала отвечает за решение о том, какие из статей, представленные в журнал, должны быть опубликованы.
- 5.8 **Справедливость.** Редактор оценивает рукописи на предмет их интеллектуального содержания без учета расы, пола, религиозных убеждений, этнического происхождения, гражданства или политической философии авторов.
- 5.9 **Конфиденциальность.** Редактор и любой редакционный персонал не раскрывают какую-либо информацию о представленной рукописи кому-либо, кроме соответствующего автора, рецензентов, потенциальных рецензентов, других редакционных консультантов и издателя, в зависимости от обстоятельств.

6. АЛГОРИТМ ПОДГОТОВКИ ВЕСТНИКА СКУ ИМ. М. КОЗЫБАЕВА

- 6.1. Сроки приема, рассмотрения статей и выход номера журнала:
№1 – Прием статей до 15 февраля, редакция рассматривает с 16 до 28 февраля, выход журнала – до 30 марта;
№2 – Прием статей до 15 мая, редакция рассматривает с 16 до 30 мая, выход журнала до 30 июня;
№3 – Прием статей до 15 августа, редакция рассматривает с 16 до 30 августа, выход журнала – до 30 сентября;
№4 – Прием статей до 15 ноября, редакция рассматривает с 16 до 30 ноября, выход журнала – до 30 декабря.
- 6.2. Оригинальность статей проверяется системой «Антиплагиат» сразу после отправки на сайт Вестника. Одобрение на опубликование в журнале получают статьи, имеющие процент оригинальности не менее 70%.
- 6.3. Если показатель оригинальности находится в интервале 55-69%, то статья возвращается на доработку.
- 6.4. В случае низкого уровня уникальности работы (менее 55%) статья не рассматривается редколлегией.
- 6.5. Ответственный секретарь направляет рукописи членам редакционной коллегии.

- 6.6. Рецензентами назначаются два независимых ученых, не входящих в состав редколлегии, в соответствии с научным направлением статьи и областью компетенции.
- 6.7. Рецензии статей распечатываются техническим секретарем и представляются ответственному секретарю в оригинале с подписью рецензента в соответствии с приложенной формой (Приложение 3). Решение может быть следующим:
- опубликовать без изменений;
 - опубликовать с изменениями;
 - не публиковать.
- 6.8. Члены редколлегии рассматривают статьи и готовят предложение к публикации (Приложение 4).
- 6.9. Члены редколлегии отправляют две рецензии и предложение к публикации ответственному секретарю не позже пяти рабочих дней после получения статей.
- 6.10. В случае несоответствия оценки рецензентов решение о публикации статей принимает редколлегия.
- 6.11. Список авторов, рекомендуемых к публикации в журнале (на бумажном носителе) направляется в Департамент науки, НМиПЛО, согласно прилагаемой таблице:

Номер	Авторы	Название статьи	Решение		
			публиковать в представ- ленной форме	публиковать после коррекции	не публиковать

дата

Ф.И.О. и подпись ответственного секретаря редколлегии

- 6.12. Письмо о решении редколлегии и комментарии рецензентов, направляется автору на электронную почту, которую он указывал при регистрации на сайте Вестника.
- 6.13. Рукописи, возвращенные для доработки, отправляются обратно в редакцию не позднее, чем через 3 рабочих дня после уведомления по электронной почте. Рукописи, отправленные позднее этого срока, редакционной коллегией не рассматриваются.
- 6.14. Ответственный секретарь составляет окончательный список статей, принятых для публикации, и направляет его техническому секретарю.
- 6.15. Руководитель НМиПЛО контролирует оформление статей в соответствии с требованиями.
- 6.16. Технический секретарь формирует пилотный номер Вестника и отправляет его в электронном виде ответственному секретарю и членам редколлегии на согласование.
- 6.17. Пилотный экземпляр Вестника печатается и отправляется редколлегиям на утверждение. Ответственный секретарь редакционной коллегии и руководитель НМиПЛО подписывают предложение к публикации. Предложение согласуют директор Департамента науки и Член Правления по вопросам инноваций, интернационализации и трансформации.
- 6.18. Окончательное решение о выпуске Вестника принимают главный редактор и Член Правления по вопросам инноваций, интернационализации и трансформации.
- 6.19. Технический секретарь отправляет утвержденный Вестник в ИПО на печать тиражом 200 экземпляров.
- 6.20. Электронный вариант Вестника размещается на сайте в формате PDF.
- 6.21. В соответствии с Законом РК «О средствах массовой информации», собственник СМИ направляет обязательные бесплатные экземпляры периодических изданий в следующие инстанции:

	«М.Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ НАО «СҚУ им. М. Қозыбаева»	СҚУ ПТЕ 86 ПП СҚУ 86	Басылым: үшінші Издание: третье	22 беттің 9 беті Стр. 9 из 22
---	--	-------------------------	------------------------------------	----------------------------------

- Национальная библиотека РК;
 - Национальная государственная книжная палата РК;
 - ГУ «Управление внутренней политики СКО».
- 6.22. Электронный вариант Вестника в формате PDF отправляется авторам на электронную почту.

7. ПОРЯДОК ВНЕСЕНИЯ ИЗМЕНЕНИЙ И ДОПОЛНЕНИЙ

- 7.1. Порядок утверждения изменений и дополнений в настоящие Правила определен ПРО СҚУ 401-20 Внутренняя нормативная документация.
- 7.2. Внесение предложений по изменениям и дополнениям в Правила осуществляют: Совет директоров, Ученый совет, Правление, Председатель Правления – Ректор, структурные подразделения.
- 7.3. Внесение изменений в Правила осуществляется на основании приказа Председателя Правления – Ректора Университета.

ҚҰРАСТЫРАЛҒАН/ РАЗРАБОТАНО:

ҒӘЖПЛБ әдіскері/
Методист НМиПЛО

Л. Мильская

КЕЛІСІЛДІ/ СОГЛАСОВАНО:

ИИТМ жөніндегі Басқарма мүшесі/
Член Правления по ВИИТ

Д. Мектепбаева

Бас комплаенс академ офицер/
Главный комплаенс академ офицер

И. Джемалединова

СБСД директоры/
Директор ДСКО

М. Погребицкая

ҒД директорының м.а./
И.о. директора ДН

И. Курмашев

СМБ жетекшісі/
Руководитель ОМК

Е. Брындина

ЗБ жетекшесі/
Руководитель ЮО

Л. Кудрицкая

	«М.Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ НАО «СҚУ им. М. Қозыбаева»	СҚУ ПТЕ 86 ПП СҚУ 86	Басылым: үшінші Издание: третье	22 беттің 10 беті Стр. 10 из 22
---	--	-------------------------	------------------------------------	------------------------------------

Қосымша 1

Авторларға арналған нұсқаулық

Көлемі 5-10 беттен тұратын мақала мәтіні (қысқа хабарламалар үшін 2-3 бет) Word редакторында, Times New Roman қарпімен, бір интервалмен терілуі тиіс. Бет параметрлері: А4 пішімі, жиектері - барлық жағынан 2,5 см.

Сыни шолулар шығарылатын серияның бас редакторының немесе жауапты хатшысының тапсырмасынан кейін қабылданады. Сыни шолуларды ұсынатын авторлар алдымен осы серияның бас редакторына немесе жауапты хатшысына жүгінеді. Аннотация, түйінді сөздер, сілтемелер, автор туралы қазақ, орыс және ағылшын тілдеріндегі ақпарат мақала көлемінің есебіне енгізілмейді. Көрсетілген көлемнен асатын жұмыстар журналдың Редакциялық алқасының арнайы шешімі бойынша ерекше жағдайларда жариялауға қабылданады.

Мақала мәтіні төмендегідей болуы тиіс:

- мақаланың тақырыбына қатысты кіріспе ақпарат беретін **кіріспе**; зерттеудің мақсаты мен міндеттерін, өзектілігі мен жаңалығын сипаттайды;

- **зерттеу әдістері-зерттеуді** орындау кезектілігін сипаттайды және пайдаланылатын әдістерді таңдауды негіздейді; материалдар, аспаптар, жабдықтар және эксперименттер/бақылаулар жүргізудің басқа да шарттары;

- зерттеудің нақты нәтижелерін көрсететін **зерттеу нәтижелері** (мәтін, кестелер, графиктер, диаграммалар, теңдеулер, фотосуреттер, суреттер);

- зерттеу нәтижелерін түсіндіруді қамтитын **пікірталас**, соның ішінде:

* алынған нәтижелердің зерттеу гипотезасына сәйкестігі;

* зерттеуді шектеу және оның нәтижелерін қорытындылау;

* практикалық қолдану бойынша ұсыныстар;

* болашақ зерттеулер бағыты бойынша ұсыныстар;

- онда келтірілген тұжырымдарды қайталамай, мақала бөлімдерінің қысқаша қорытындылары бар **қорытынды**;

- **әдебиеттер тізімі**.

Мақалалар автордың жеке Хабаршысының веб-сайтына жіберіледі.

Мақалада журналдың мазмұнын және интернеттегі сілтемелерді бірегей және тұрақты онлайн сәйкестендіру үшін **ӘОЖ, FTAMA, DOI** индексі көрсетілуі керек.

Мақала атауы, автордың тегі, жұмыс орны үш тілде (қазақ, орыс, ағылшын) көрсетіледі. Егер автордың мақаласы қазақ тілінде болса, онда алдымен мақаланың атауы қазақ тілінде, содан кейін басқа екі тілде орналастырылады. Егер мақала ағылшын тілінде болса-солай жасалады.

Аннотациялар үш тілде (қазақ, орыс, ағылшын) ұсынылуы тиіс. Аннотацияда мақаланың мәселелері, жұмыстың мақсаттары, әдістері мен нәтижелері, нәтижелерді қолдану саласы, тұжырымдар көрсетілуі керек. Аннотация мазмұнды және көлемді болуы тиіс (**300 сөзден артық емес**).

Кілт сөздер 6-8 сөйлемнен тұруы керек.

Ғылыми дереккөздерге сілтемелер міндетті болып табылады, олар шаршы жақшада реттік нөмірмен, сілтеме бойынша, пайдаланылған әдебиеттер тізіміне сәйкес көрсетілуі керек, мысалы: [1, 15-17 беттер].

Суреттер мен фотосуреттер нақты сурет сапасына ие болуы керек. Барлық графикалық материалдар (графиктер, схемалар, диаграммалар) сурет түрінде, ал формулалар бүтін объект түрінде топтастырылуы тиіс.

	«М.Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ НАО «СКУ им. М. Козыбаева»	СҚУ ПТЕ 86 ПП СКУ 86	Басылым: үшінші Издание: третья	22 беттің 11 беті Стр. 11 из 22
---	--	-------------------------	------------------------------------	------------------------------------

Кестелер мақала мәтініне тікелей енгізілуі тиіс, олар нөмірленуі және мақала мәтінінде оларға сілтеме қоса берілуі тиіс. Суреттер, графиктер стандартты форматтардың бірінде ұсынылуы керек: PS, PDF, TIFF, GIF, JPEG, BMP, PCX. Нүктелік суреттер 600 нүкте / дюйм ажыратымдылығымен жасалуы керек. Сызбаларда барлық бөлшектер нақты көрсетілуі керек.

Сілтемелер мысалдары, МЕМСТ 7.1-2003 "Библиографиялық жазба. Библиографиялық сипаттама. Жалпы талаптар мен ережелер".

Әдебиеттер тізімі дереккөздердің түпнұсқалық тілінде көрсетіледі (қазақ, орыс және басқа да ағылшын емес тілдерде) МЕМСТ 7.1-2003 сәйкес ресімделеді, "Библиографиялық жазба. Библиографиялық сипаттама. Құрастырудың жалпы талаптары мен ережелері". Кирилл алфавитін қолданатын тілдегі дереккөздерге сілтемелерді латын әріптерімен транслитерациялау қажет. Транслитерация сілтеме бойынша онлайн аудармашыны пайдалану арқылы келтіріледі <http://translit-online.ru/>. бұл онлайн аудармашы қазақ әліпбиінің ерекше әріптерінің транслитерациясын жүргізбейді. Мұнда авторлар қазақ мәтінін транслитерациялағаннан кейін түзету жүргізуі тиіс.

Мәтіндегі әдебиетке бірінші сілтеменің нөмірі [1], екіншісі - [2] және т.б. рет-ретімен болуы тиіс. Кітаптағы нәтижеге сілтеме жасаған кезде оның әдебиеттер тізіміндегі нөмірі (нүктелі үтір арқылы) және осы нәтиже жарияланған беттің нөмірі көрсетіледі. Мысалы: [8; 325]. Жарияланбаған жұмыстарға сілтеме жасауға жол берілмейді;

Литература:

1. Иванов А.А. Процессы протаивания грунта // Доклады НАН РК. – 2007. – № 1. – С. 16-19.
2. Петров А.Ф. Теплообмен в дисперсных средах. – М.: Гостехиздат, 1994. – 444 с.
3. Наурызбаев А.С. История Центральной Азии: концепции, методология и новые подходы // Мат-лы междунар. научн. конф. «К новым стандартам в развитии общественных наук в Центральной Азии». – Алматы: Дайк-Пресс, 2006. – С. 10-17.

мысалы

References:

- 1.Ivanov A.A. Processy protaivaniya grunta // Doklady NAN RK. – 2007. – № 1. – S. 16-19.
- 2.Petrov A.F. Teploobmen v dispersnyh sredah. – M.: Gostehizdat, 1994. – 444 s.
- 3.Nauryzbaev A.S. Istorija Central'noj Azii: koncepcii, metodologija i novye podhody // Mat-ly mezhdunar. nauchn. konf. «K novym standartam v razvitii obshhestvennyh nauk v Central'noj Azii». – Almaty: Dajk-Press, 2006. – S. 10-17.

Ағылшын тіліндегі әдебиеттер тізімі (APA (APA) халықаралық библиографиялық стандарттарына сәйкес ресімделеді. <http://www.bibme.org/citation-guide/APA/book>).

Мысалы:

References:

1. Tepnadze T. On the approximation properties of CesA ro means of negative order of Vilenkin-Fourier series. ~ Studia Sci. Math. Hung. 53(4), 532-544 (2016).
2. Agaev G.N., Vilenkin N.Ya., Dzhafarli G.M., and Rubinshtejn A.I. Multiplicative systems of functions and harmonic analysis on zero-dimensional groups (Baku, Ehlm, 1981) [in Russian].
3. Zygmund A. Trigonometric series. Vo1.1. (Cambridge, Cambridge University Press, 1959)

	«М.Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ НАО «СҚУ им. М. Қозыбаева»	СҚУ ПТЕ 86 ПП СҚУ 86	Басылым: үшінші Издание: третье	22 беттің 12 беті Стр. 12 из 22
--	--	-------------------------	------------------------------------	------------------------------------

Приложение 1

Инструкция для авторов

Текст статьи объемом 5-10 страниц (для кратких сообщений 2-3 страницы) должен быть набран в редакторе Word, шрифтом Times New Roman, с одинарным интервалом. Параметры страницы: формат А4, поля - по 2,5 см со всех сторон.

Критические обзоры принимаются после поручения главного редактора или ответственного секретаря выпускаемой серии. Авторы, предлагающие критические обзоры, сначала обращаются к главному редактору или ответственному секретарю данной серии. Аннотация, ключевые слова, ссылки, информация об авторе на казахском, русском и английском языках не включаются в расчет объема статьи. Работы, превышающие указанный объем, принимаются к публикации в исключительных случаях по специальному решению Редакционной коллегии журнала.

Текст статьи должен включать:

- **введение**, которое дает вводную информацию, касающуюся темы статьи; описывает цель и задачи исследования, актуальность и новизну;

- **методы исследования** - описывают последовательность выполнения исследования и обосновывают выбор используемых методов; материалы, приборы, оборудование и другие условия проведения экспериментов/наблюдений;

- **результаты исследования**, представляющие фактические результаты исследования (текст, таблицы, графики, диаграммы, уравнения, фотографии, рисунки);

- **дискуссию**, содержащую интерпретацию полученных результатов исследования, включая:

- соответствие полученных результатов гипотезе исследования;
- ограничения исследования и обобщение его результатов;
- предложения по практическому применению;
- предложения по направлению будущих исследований;

- **заключение**, содержащее краткие итоги разделов статьи без повторения формулировок, приведенных в них;

- **список литературы**.

Статьи отправляются на сайт Вестника лично автором.

В статье должно быть указан индекс **УДК**, **МРНТИ**, **DOI** для уникальной и постоянной онлайн идентификации содержания журнала и ссылок в Интернет.

Название статьи, фамилия автора, место работы указываются на трех языках (казахский, русский, английский). Если статья автора на казахском языке, то сначала размещается название статьи на казахском языке, а затем на двух других языках. Если статья на английском – делается аналогично.

Аннотации должны быть представлены на трех языках (казахский, русский, английский). Аннотация должна отражать проблематику статьи, цели, методы проведения и результаты работы, область применения результатов, выводы. Аннотация должна быть содержательной и емкой (**не более 300 слов**).

Ключевые слова должны состоять из 6-8 словосочетаний.

Ссылки на научные источники обязательны, их следует указывать в квадратных скобках порядковым номером, по мере упоминания, в соответствии со списком использованной литературы, например: [1, с. 15-17].

Рисунки и фотографии должны иметь четкое качество изображения. Все графические материалы (графики, схемы, диаграммы) должны быть сгруппированы в виде рисунка, а формулы в виде цельного объекта.

Таблицы должны быть включены непосредственно в текст статьи, они должны быть

	«М.Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ НАО «СҚУ им. М. Қозыбаева»	СҚУ ПТЕ 86 ПП СҚУ 86	Басылым: үшінші Издание: третье	22 беттің 13 беті Стр. 13 из 22
--	--	-------------------------	------------------------------------	------------------------------------

пронумерованы и сопровождаться ссылкой на них в тексте статьи. Рисунки, графики должны быть представлены в одном из стандартных форматов: PS, PDF, TIFF, GIF, JPEG, BMP, PCX. Точечные рисунки должны быть выполнены с разрешением 600 точек на дюйм. На чертежах должны быть четко представлены все детали.

Примеры ссылок, согласно ГОСТ 7.1-2003 «Библиографическая запись. Библиографическое описание. Общие требования и правила».

Список литературы указывается на оригинальном языке источников (казахском, русском и других не английских языках) оформляется в соответствии с ГОСТ 7.1-2003 «Библиографическая запись. Библиографическое описание. Общие требования и правила составления». Ссылки на источники на языке, использующем кириллический алфавит, необходимо транслитерировать латинскими буквами. Транслитерация приводится с использованием онлайн переводчика по ссылке <http://translit-online.ru/>. Данный онлайн переводчик не проводит транслитерацию специфических букв казахского алфавита. Здесь авторы после транслитерации казахского текста должны провести корректировку.

Первая ссылка в тексте на литературу должна иметь номер [1], вторая - [2] и т.д. по порядку. При ссылках на результат из книги указывается ее номер из списка литературы (через точку с запятой) и номер страницы, на которой опубликован этот результат. Например: [8; 325]. Ссылки на неопубликованные работы не допускаются;

Пример:

Литература:

4. Иванов А.А. Процессы протаивания грунта // Доклады НАН РК. – 2007. – № 1. – С. 16-19.
5. Петров А.Ф. Теплообмен в дисперсных средах. – М.: Гостехиздат, 1994. – 444 с.
6. Наурызбаев А.С. История Центральной Азии: концепции, методология и новые подходы // Мат-лы междунар. научн. конф. «К новым стандартам в развитии общественных наук в Центральной Азии». – Алматы: Дайк-Пресс, 2006. – С. 10-17.

References:

- 1.Ivanov A.A. Processy protaivaniya grunta // Doklady NAN RK. – 2007. – № 1. – S. 16-19.
- 2.Petrov A.F. Teploobmen v dispersnyh sredah. – M.: Gostehizdat, 1994. – 444 s.
- 3.Nauryzbaev A.S. Istorija Central'noj Azii: koncepcii, metodologija i novye podhody // Mat-ly mezhdunar. nauchn. konf. «K novym standartam v razvitii obshhestvennyh nauk v Central'noj Azii». – Almaty: Dajk-Press, 2006. – S. 10-17.

Списки литературы на английском языке (оформляются в соответствии с международным библиографическим стандартом APA (<http://www.bibme.org/citation-guide/APA/book>)).

Пример:

References:

1. Tepnadze T. On the approximation properties of CesA ro means of negative order of Vilenkin-Fourier series. ~ Studia Sci. Math. Hung. 53(4), 532-544 (2016).
2. Agaev G.N., Vilenkin N.Ya., Dzhafarli G.M., and Rubinshtejn A.I. Multiplicative systems of functions and harmonic analysis on zero-dimensional groups (Baku, Ehlm, 1981) [in Russian].
3. Zygmund A. Trigonometric series. Vo1.1. (Cambridge, Cambridge University Press, 1959)

	«М.Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ НАО «СКУ им. М. Козыбаева»	СҚУ ПТЕ 86 ПП СКУ 86	Басылым: үшінші Издание: третье	22 беттің 14 беті Стр. 14 из 22
--	--	-------------------------	------------------------------------	------------------------------------

Қосымша 2

Мақаланы рәсімдеу үлгісі

ӘОЖ 364.
ГТАМА 15.31.31
DOI 10.7774/cevr.2016.5.1.1

БАЛАНЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ДЕНСАУЛЫҒЫҢ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ АТА-АНАЛАРДЫҢ КОММУНИКАТИВТІК МӘДЕНИЕТІ

Т.Д.Дубовицкая¹, С.В. Воронин¹
¹ФМББМ ЖБ, СГУ, Сочи қ., РФ

КОММУНИКАТИВНАЯ КУЛЬТУРА РОДИТЕЛЕЙ КАК ФАКТОР ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ РЕБЕНКА

Дубовицкая Т.Д.¹, Воронин С.В.¹
¹ФГБОУ ВО, СГУ, г. Сочи, РФ

COMMUNICATIVE CULTURE OF PARENTS AS A FACTOR OF CHILD'S PSYCHOLOGICAL WELL-BEING

T. Dubovitskaya¹, S.Voronin¹
¹ FSEI HPE, SSU, Sochi, RF

Аңдатпа

Ата-аналардың коммуникативті мәдениеті ата - аналардың баланың коммуникативті қарым-қатынас механизмдері мен әдістерін оның жеке өсуі мен психологиялық денсаулығын анықтайтын білуі және иеленуі ретінде қарастырылады. Байланыстық мәдениеттің құрамдас бөлігі ретінде В.Н. Мясишев сәйкестік қатынас құрылымын ұсынады: когнитивті, эмоционалды-реттейтін және интерактивті. Отбасының балаларға арналған экологиясын қалыптастыруда және ата-аналардың коммуникативті мәдениетін қалыптастыруда білім беру ұйымдарында маңызды рөл атқарады. Осыған байланысты, психологиялық мәдениет біздің елде кең таралуымен және енгізілуіне байланысты ата-аналардың коммуникативтік мәдениет ұғымдар идеясын әзірлеу. В.И. Долгова, Е.В. Попова және Н.В. Слабодских баланың жеке басын қалыптастырушы әсерін көрсететін «ата-ана тұлғасының білім, іскерлік және коммуникативтік қасиеттерінің жиынтығы» сияқты кейбір ата-аналардың коммуникативтік мәдениетін анықтайды. Бірақ бұл ретте оның құрылымында авторлардың деректерінде эмоционалды, мотивациялық және мінез-құлық блоктары бөлінеді, ол толық емес шамада оны анықтау үшін сәйкес келеді.

Түйінді сөздер: психологиялық денсаулық, отбасылық экология, коммуникативтік мәдениет, ата-аналардың коммуникативтік мінез-құлық стилі, баланың мінез-құлқы.

Аннотация

Коммуникативная культура родителей рассматривается как осознание и владение родителями механизмами и приемами коммуникативного взаимодействия с ребенком, обуславливающими его личностный рост и психологическое здоровье. В качестве компонентов коммуникативной культуры в соответствии со структурой отношения по В.Н. Мясищеву выступают: когнитивный, эмоционально-регулятивный и интерактивный. Важная роль в создании благоприятной для ребенка экологии семьи и формировании коммуникативной культуры родителей принадлежит образовательным организациям. В связи с введением и широким распространением в нашей стране понятия психологическая культура возникла идея разработки понятия коммуникативной культуры родителей. В.И. Долгова, Е.В. Попова и Н.В. Слабодских определяют коммуникативную культуру родителей как некоторую «совокупность знаний, умений и коммуникативных

	«М.Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ НАО «СКУ им. М. Қозыбаева»	СҚУ ПТЕ 86 ПП СКУ 86	Басылым: үшінші Издание: третье	22 беттің 15 беті Стр. 15 из 22
---	--	-------------------------	------------------------------------	------------------------------------

качеств личности родителя», оказывающих формирующее влияние на личность ребенка. Но при этом в ее структуре данные авторы выделяют эмоциональный, мотивационный и поведенческий блоки, что не в полной мере соответствует ее определению.

Ключевые слова: психологическое здоровье, экология семьи, коммуникативная культура, коммуникативный стиль, поведение родителей, поведение ребенка.

Annotation

Communicative culture of parents is seen as recognition of parents and the possession of mechanisms and techniques of communicative interaction with the child contributing to his personal growth and psychological health. As components of communicative culture in accordance with the structure of relations by V. N. Myasishchevare: cognitive, emotional, regulatory and interactive. An important role in creating a kid - friendly environment of the family and the formation of communicative culture of the parents belongs to educational organizations.

In connection with the introduction and wide dissemination of the psychological culture concept in our country, the idea arose to develop the communicative culture concept of parents. V. Dolgova, E. Popova, N. Slabodsky define the communicative culture of parents as «body of knowledge, abilities and interpersonal skills of the parent's personality» that have a shaping influence on the child's personality. But at the same time in its structure, these authors distinguish emotional, motivational and behavioral blocks, which do not fully correspond to its definition.

Key words: psychological well-being, the family ecology, communicative culture, communicative style behavior of the child, behavior of the parents.

Кіріспе

Өскелең ұрпақтың психологиялық денсаулығын сақтау және қолдау бүгінгі күні психологиялық-педагогикалық зерттеулердегі басым бағыттардың бірі болып танылады. Әрине, оны қамтамасыз етудегі маңызды рөл ата-аналардың баламен қарым-қатынас сипатына жатады. Отбасы, атап айтқанда, экологиялық жүйе ретінде қарастырылады, онда отбасының әр мүшесі өзінің экологиялық тауашасын, яғни субъектіге өзінің маңызды қажеттіліктерін толық қанағаттандыруға және өзін-өзі дамытуға мүмкіндік беретін кеңістікті қалайды [1].

Ата-аналарды бала тәрбиесіне міндетті түрде дайындау мақсатын қойған алғашқы психологтардың бірі А.Адлер болды [2]. Тиесілі еңбегі кіріспеде ұғымдар – "отбасылық терапия". Ол сонымен бірге 1919 жылы Венада тәрбиешілермен, ата-аналармен және балалармен жұмыс істеуге арналған психопедия орталығын құрды. Кейіннен барлық психологиялық бағыттардың негізін қалаушылар мен өкілдері ата-аналардың балаларын тәрбиелеудің шарттары мен механизмдеріне қатысты болды.

Біздің елімізде психологиялық мәдениет тұжырымдамасының енгізілуіне және кең таралуына байланысты ата-аналардың коммуникативті мәдениеті тұжырымдамасын жасау идеясы пайда болды. Атап айтқанда, В.И. Долгова, Е.В. Попова, Н. В. Слабодский [3] ата-аналардың коммуникативті мәдениетін баланың жеке басына формативті әсер ететін кейбір "ата-ана тұлғасының білімі, дағдылары мен коммуникативті қасиеттерінің жиынтығы" ретінде анықтайды. Бірақ сонымен бірге оның құрылымында бұл авторлар эмоционалды, мотивациялық және мінез-құлық блоктарын ажыратады, бұл оның анықтамасына толық сәйкес келмейді. Біздің бұрын жарияланған еңбектерімізде [4; 5] біз ата-аналардың коммуникативті мәдениетін ата-аналардың жеке басының интегративті қасиеті ретінде қарастырамыз, бұл олардың жеке өсуі мен психологиялық денсаулығын анықтайтын баламен коммуникативті өзара әрекеттесудің тетіктері мен әдістерін білуінде және иеленуінде көрінеді.

Кесте 1 Атауы

	абс.	%
Жетістікке мотивация	23	38,3
Сәтсіздіктен аулақ болуға ынталандыру	31	51,7
Мотивациялық кешендер көрсетілмеген	6	10

	«М.Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ НАО «СКУ им. М. Қозыбаева»	СҚУ ПТЕ 86 ПП СКУ 86	Басылым: үшінші Издание: третье	22 беттің 16 беті Стр. 16 из 22
---	--	-------------------------	------------------------------------	------------------------------------

Зерттеу әдістері

Біздің зерттеуімізде біз келесі гипотезаны тексердік: жалғыздықтың субъективті сезімі жоғары адамдарда өміршеңдік пен мағыналы өмірлік бағдарлардың ерекшелігі бар, атап айтқанда:

- жалғыздықтың субъективті сезімінің жоғары деңгейі бар адамдардың өміршеңдігі жалғыздықтың төмен деңгейі бар адамдардың өміршеңдігіне қарағанда төмен;
- жалғыздықтың субъективті сезімінің жоғары және төмен деңгейі бар адамдардың өмірлік маңызды бағдарларының құрылымдық – иерархиялық ұйымдастырылуы сапалық жағынан ерекшеленеді.

Сурет 1 Атауы

Зерттеу нәтижелері

Пән бағдарламасын іске асыру жоспары 1 оқу жылына есептелген. Бағдарлама 6-8 сынып оқушыларын оқытуға арналған.

Қорытынды

Осылайша, біз ұсынған гипотеза ішінара расталды-жалғыздық сезімінің жоғары деңгейі бар адамдарда өміршеңдіктің ерекшелігі бар, бірақ жалғыздықтың субъективті сезімінің деңгейіне байланысты өмір сүру бағдарларының өзіндік ерекшеліктері анықталған жоқ.

Әдебиет:

1. Иванов А.А. Процессы протаивания грунта // Доклады НАН РК. – 2007. – № 1. – С. 16 – 19.
2. Петров А.Ф. Теплообмен в дисперсных средах. – М.: Гостехиздат, 1994. – 444 с.
3. Наурызбаев А.С. История Центральной Азии: концепции, методология и новые подходы // Мат – лы междунар. научн. конф. «К новым стандартам в развитии общественных наук в Центральной Азии». – Алматы: Дайк – Пресс, 2006. – С. 10 – 17.

References:

- 1.Ivanov A.A. Processy protaivaniya grunta // Doklady NAN RK. – 2007. – № 1. – S. 16-19.
- 2.Petrov A.F. Teploobmen v dispersnyh sredah. – M.: Gostehizdat, 1994. – 444 s.
- 3.Nauryzbaev A.S. Istoriya Central'noj Azii: koncepcii, metodologija i novye podhody // Mat-ly mezhdunar. nauchn. konf. «K novym standartam v razvitii obshhestvennyh nauk v Central'noj Azii». – Almaty: Dajk-Press, 2006. – S. 10-17.

	«М.Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ НАО «СКУ им. М. Қозыбаева»	СҚУ ПТЕ 86 ПП СКУ 86	Басылым: үшінші Издание: третья	22 беттің 17 беті Стр. 17 из 22
--	--	-------------------------	------------------------------------	------------------------------------

Приложение 2

Образец оформления статьи

УДК 364.
МРНТИ 15.31.31
DOI 10.7774/cevr.2016.5.1.1

КОММУНИКАТИВНАЯ КУЛЬТУРА РОДИТЕЛЕЙ КАК ФАКТОР ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ РЕБЕНКА

Дубовицкая Т.Д.¹, Воронин С.В.¹

¹ФГБОУ ВО, СГУ, г. Сочи, РФ

БАЛАНЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ДЕНСАУЛЫҒЫҢ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ АТА-АНАЛАРДЫҢ КОММУНИКАТИВТІК МӘДЕНИЕТІ

Т.Д.Дубовицкая¹, С.В. Воронин¹

¹ФМББМ ЖБ, СГУ, Сочи қ., РФ

COMMUNICATIVE CULTURE OF PARENTS AS A FACTOR OF CHILD'S PSYCHOLOGICAL WELL-BEING

T. Dubovitskaya¹, S.Voronin¹

¹ FSEI HPE, SSU, Sochi, RF

Аннотация

Коммуникативная культура родителей рассматривается как осознание и владение родителями механизмами и приемами коммуникативного взаимодействия с ребенком, обуславливающими его личностный рост и психологическое здоровье. В качестве компонентов коммуникативной культуры в соответствии со структурой отношения по В.Н. Мясищеву выступают: когнитивный, эмоционально-регулятивный и интерактивный. Важная роль в создании благоприятной для ребенка экологии семьи и формировании коммуникативной культуры родителей принадлежит образовательным организациям. В связи с введением и широким распространением в нашей стране понятия психологическая культура возникла идея разработки понятия коммуникативной культуры родителей. В.И. Долгова, Е.В. Попова и Н.В. Слабодских определяют коммуникативную культуру родителей как некоторую «совокупность знаний, умений и коммуникативных качеств личности родителя», оказывающих формирующее влияние на личность ребенка. Но при этом в ее структуре данные авторы выделяют эмоциональный, мотивационный и поведенческий блоки, что не в полной мере соответствует ее определению.

Ключевые слова: психологическое здоровье, экология семьи, коммуникативная культура, коммуникативный стиль, поведение родителей, поведение ребенка.

Андапта

Ата-аналардың коммуникативті мәдениеті ата - аналардың баланың коммуникативті қарым-қатынас механизмдері мен әдістерін оның жеке өсуі мен психологиялық денсаулығын анықтайтын білуі және иеленуі ретінде қарастырылады. Байланыстық мәдениеттің құрамдас бөлігі ретінде В.Н. Мясищев сәйкестік қатынас құрылымын ұсынады: когнитивті, эмоционалды-реттейтін және интерактивті. Отбасының балаларға арналған экологиясын қалыптастыруда және ата-аналардың коммуникативті мәдениетін қалыптастыруда білім беру ұйымдарында маңызды рөл атқарады. Осыған байланысты, психологиялық мәдениет біздің елде кең таралуымен және енгізілуіне байланысты ата-аналардың коммуникативтік мәдениет ұғымдар идеясын әзірлеу. В.И. Долгова, Е.В. Попова және Н.В. Слабодских баланың жеке басын қалыптастырушы әсерін көрсететін «ата-ана тұлғасының білім, іскерлік және коммуникативтік қасиеттерінің жиынтығы» сияқты кейбір ата-аналардың коммуникативтік мәдениетін анықтайды. Бірақ бұл ретте оның құрылымында авторлардың деректерінде эмоционалдық, мотивациялық және мінез-құлқы блоктары бөлінеді, ол толық емес шамада оны анықтау үшін сәйкес келеді.

Түйінді сөздер: психологиялық денсаулық, отбасылық экология, коммуникативтік мәдениет, ата-аналардың коммуникативтік мінез-құлқы стилі, баланың мінез-құлқы.

Annotation

Communicative culture of parents is seen as recognition of parents and the possession of mechanisms and techniques of communicative interaction with the child contributing to his personal growth and psychological health. As components of communicative culture in accordance with the structure of relations by V. N. Myasishchevare: cognitive, emotional, regulatory and interactive. An important role in creating a kid - friendly environment of the family and the formation of communicative culture of the parents belongs to educational organizations.

In connection with the introduction and wide dissemination of the psychological culture concept in our country, the idea arose to develop the communicative culture concept of parents. V. Dolgova, E. Popova, N. Slabodsky define the communicative culture of parents as «body of knowledge, abilities and interpersonal skills of the parent's personality» that have a shaping influence on the child's personality. But at the same time in its structure, these authors distinguish emotional, motivational and behavioral blocks, which do not fully correspond to its definition.

Key words: psychological well-being, the family ecology, communicative culture, communicative style behavior of the child, behavior of the parents.

Введение

Сохранение и поддержание психологического здоровья подрастающего поколения признается на сегодняшний день одним из приоритетных направлений в психолого-педагогических исследованиях. Несомненно, важная роль в его обеспечении принадлежит характеру общения родителей с ребенком. Семью рассматривают, в частности, как экологическую систему, являющейся жизненной средой, в которой каждый член семьи хочет иметь свою экологическую нишу, то есть пространство, которое позволяет субъекту в полной мере удовлетворять свои важные потребности и развивать себя [1].

Одним из первых психологов, кто поставил цель обязательной подготовки родителей к воспитанию детей, явился А. Адлер [2]. Ему принадлежит заслуга во введении понятия – «семейная терапия». Также он основал в Вене в 1919 году психопедиатрический центр, который был предназначен для работы с педагогами, родителями и детьми. В последующем, основоположники и представители практически всех психологических направлений касались условий и механизмов воспитания родителями своих детей.

В связи с введением и широким распространением в нашей стране понятия психологическая культура возникла идея разработки понятия коммуникативной культуры родителей. В частности, В.И. Долгова, Е.В. Попова, Н.В. Слабодских [3] определяют коммуникативную культуру родителей как некоторую «совокупность знаний, умений и коммуникативных качеств личности родителя», оказывающих формирующее влияние на личность ребенка. Но при этом в ее структуре данные авторы выделяют эмоциональный, мотивационный и поведенческий блоки, что не в полной мере соответствует ее определению. В наших, ранее опубликованных работах [4; 5] мы рассматриваем коммуникативную культуру родителей, как интегративное свойство личности родителей, выражающееся в осознании и владении ими механизмами и приемами коммуникативного взаимодействия с ребенком, которые обуславливают его личностный рост и психологическое здоровье.

Таблица 1 Представленность в выборке студентов – психологов с ведущей мотивацией достижения и избегания неудач

	абс.	%
Мотивация достижения	23	38,3
Мотивация избегания неудачи	31	51,7
Мотивационные комплексы не выражены	6	10

Методы исследования

В нашем исследовании мы проверяли следующую гипотезу: существует специфика жизнестойкости и смысложизненных ориентаций у лиц с высоким уровнем субъективного

	«М.Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ НАО «СҚУ им. М. Қозыбаева»	СҚУ ПТЕ 86 ПП СҚУ 86	Басылым: үшінші Издание: третья	22 беттің 19 беті Стр. 19 из 22
--	--	-------------------------	------------------------------------	------------------------------------

ощущения одиночества, а именно:

- жизнестойкость лиц с высоким уровнем субъективного ощущения одиночества ниже, чем жизнестойкость лиц с низким уровнем одиночества;
- структурно – иерархическая организация смысложизненных ориентаций лиц с высоким и низким уровнем субъективного ощущения одиночества качественно различна.

Рисунок 1 Название

Результаты исследования

План реализации программы дисциплины рассчитан на 1 учебный год. Программа рассчитана на обучение учащихся 6 – 8 классов.

Заключение

Таким образом, выдвинутая нами гипотеза подтвердилась частично – существует специфика жизнестойкости у лиц с высоким уровнем ощущения одиночества, но не было выявлено специфических особенностей смысложизненных ориентаций в зависимости от уровня субъективного ощущения одиночества.

Литература:

- 1.Иванов А.А. Процессы протаивания грунта // Доклады НАН РК. – 2007. – № 1. – С. 16 – 19.
- 2.Петров А.Ф. Теплообмен в дисперсных средах. – М.: Гостехиздат, 1994. – 444 с.
- 3.Наурызбаев А.С. История Центральной Азии: концепции, методология и новые подходы // Мат – лы междунар. научн. конф. «К новым стандартам в развитии общественных наук в Центральной Азии». – Алматы: Дайк – Пресс, 2006. – С. 10 – 17.

References:

- 1.Ivanov A.A. Processy protaivaniya grunta // Doklady NAN RK. – 2007. – № 1. – S. 16-19.
- 2.Petrov A.F. Teploobmen v dispersnyh sredah. – M.: Gostehizdat, 1994. – 444 s.
- 3.Nauryzbaev A.S. Istorija Central'noj Azii: koncepcii, metodologija i novye podhody // Mat-ly mezhdunar. nauchn. konf. «K novym standartam v razvitii obshhestvennyh nauk v Central'noj Azii». – Almaty: Dajk-Press, 2006. – S. 10-17.

Солтүстік Қазақстан университеті. М. Қозыбаева. М. Қозыбаев атындағы СҚУ хабаршысы

№ _____
(автор, тақырып)

Түпнұсқа мақала	☐
Қысқаша хабарлама	☐
Сыни шолу	☐

Рецензия

№	Критерийлер	Пікірлер	Пайыздық қатынасы 100%
1	Ғылыми зерттеудің өзектілігі		
2	Ғылыми зерттеудің жаңалығы		
3	Мақаланың ғылыми мазмұнына сәйкестігі		
4	Тақырыптың мазмұнға сәйкестігі		
5	Мақала тақырыбын ұсынудың айқындылығы		
6	Сипатталған аймақтың қазіргі жағдайының сипаттамасы		
7	Тәжірибелік деректерді дұрыс түсіндіру		
8	Ресімдеу ережелеріне сәйкестігі		
9	Библиографиялық тізімге сәйкестігі		
10	Тұжырымның анықтығы		
11	Кестелер мен иллюстрацияларды ақпараттандырудың жеткіліктілігі		
12	Аннотациялар мен кілт сөздерді ақпараттандырудың жеткіліктілігі		
13	Ықшамдылық		
14	Мақаланың логикалық құрылымы		
15	Сілтеме жасалған әдебиеттің өзектілігі		

Қорытынды:

Өзгертусіз жариялау	☐
Өзгертулермен жариялау	☐
Жарияламау	☐

Рецензент

/ Аты-жөні / ғылыми дәрежесі

Күні _____

Северо-Казахстанский университет им. М.Козыбаева.
Вестник СҚУ имени М.Козыбаева

№ _____

(автор, тема)

Оригинальная статья
Краткое сообщение
Критический обзор

Рецензия

№	Критерии	Комментарии	Процентное соотношение из 100%
1	Актуальность научного исследования		
2	Новизна научного исследования		
3	Соответствие статьи научному содержанию		
4	Соответствие названия содержанию		
5	Ясность изложения темы статьи		
6	Описание современного состояния описываемой области		
7	Правильная интерпретация экспериментальных данных		
8	Соответствие правилам оформления		
9	Соответствие библиографическому списку		
10	Четкость формулирования		
11	Достаточность информирования таблиц и иллюстраций		
12	Достаточность информирования аннотаций и ключевых слов		
13	Компактность		
14	Логическая структурированность статьи		
15	Актуальность цитируемой литературы		

Заключение:

Опубликовать без изменений
Опубликовать с изменениями
Не публиковать

Рецензент

/ФИО/ученая степень

Дата _____

	«М.Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ НАО «СКУ им. М. Козыбаева»	СҚУ ПТЕ 86 ПП СКУ 86	Басылым: үшінші Издание: третье	22 беттің 22 беті Стр. 22 из 22
---	--	-------------------------	------------------------------------	------------------------------------

Қосымша 4

Жариялауға ұсыныс

"М. Қозыбаев атындағы СҚУ Хабаршысы" журналының №___ редакциялық алқасына
_____ мақала келіп түсті, оларға рецензиялар берілді және пікірлер айтылды.

Редакциялық алқаның мүшелері шешім қабылдады және мынадай мазмұндағы
№_____ жариялауға ұсынады:

№	Автор	Мақала атауы

күні _____ редакциялық алқа жауапты хатшысының Т. А. Ә, және қолы, ғылыми-
әдістемелік және патенттік-лицензиялық бөлімінің басшысы

КЕЛІСІЛДІ:

**Инновациялар, интернационалдандыру
және трансформация
мәселелері жөніндегі Басқарма мүшесі**

Ғылым департаментінің директоры

Приложение 4

Предложение к публикации

В редакционную коллегию журнала «Вестник СКУ имени М. Козыбаева»
№_____ поступило _____ статей, на которые даны рецензии и выражены мнения.

Члены редакционной коллегии приняли решение и предлагают к публикации
№_____ следующего содержания:

п/п	Автор	Название статьи

дата _____ Ф.И.О. и подпись ответственного секретаря редколлегии,
руководителя Научно-методического и патентно-лицензионного отдела

СОГЛАСОВАНО:

**Член Правления по вопросам
инноваций, интернационализации
и трансформации**

Директор Департамента науки